

На основу члана 34. став 9. Закона о девизном пословању („Службени гласник РС“, бр. 62/2006, 31/2011, 119/2012 и 139/2014) и члана 14. став 1. тачка 9), а у вези с чланом 34. тачка 9) Закона о Народној банци Србије („Службени гласник РС“, бр. 72/2003, 55/2004, 85/2005 – др. закон, 44/2010, 76/2012, 106/2012, 14/2015 и 40/2015 – одлука УС), Извршни одбор Народне банке Србије доноси

О Д Л У К У

О СЛУЧАЈЕВИМА И УСЛОВИМА ПЛАЋАЊА, НАПЛАЋИВАЊА, УПЛАТА И ИСПЛАТА У ЕФЕКТИВНОМ СТРАНОМ НОВЦУ

1. Овом одлуком прописују се случајеви у којима се плаћање, наплаћивање, уплата и исплата у Републици Србији могу вршити у ефективном страном новцу, као и услови под којима се врше.

2. Плаћање/наплаћивање/уплата/исплата у ефективном страном новцу, у смислу ове одлуке, могу се вршити у врстама девиза прописаним одлуком којом се утврђују врсте девиза и ефективног страног новца које се купују и продају на девизном тржишту.

Изузетно од става 1. ове тачке, уплате и исплате у смислу тачке 16. став 1. ове одлуке могу се вршити и у врстама ефективног страног новца које се могу куповати и продавати на девизном тржишту, у складу са одлуком из става 1. ове тачке.

3. Резидент – правно лице, предузетник и огранак страног правног лица могу, у обављању делатности за коју су регистровани, вршити наплату у ефективном страном новцу у следећим случајевима:

1) по основу извоза робе и услуга који се не може наплатити преко банке, до износа од 10.000 евра по трансакцији;

2) по основу продаје робе на међународном аеродрому у слободним царинским продавницама и пружања услуга исхране и пића у угоститељским објектима после царинске контроле;

3) по основу продаје горива и мазива, те отпреме и прихвата страних ваздухоплова и бродова;

4) по основу продаје путничких карата и прехранбених и других производа путницима у току међународног путничког превоза;

5) по основу продаје путничких карата за међународни саобраћај која се врши за рачун нерезидента;

5а) по основу продаје путничких карата страним држављанима – мигрантима који долазе из земаља у којима су њихови животи у опасности, у домаћем железничком путничком превозу организованом

ради транзита тих лица преко територије Републике Србије између граничних станица у Републици Србији;

6) по основу наплате путарине за возила стране регистрације;

7) по основу наплате накнаде за употребу државног пута у Републици Србији за возила регистрована у иностранству.

4. Ефективни страни новац остварен у случајевима из тачке 3. одредбе од 1) до 6) ове одлуке, резидент из те тачке уплаћује на свој девизни рачун код банке најкасније у року од три радна дана од дана наплате, а ефективни страни новац остварен у случају из тачке 3. одредба под 7) ове одлуке – најкасније у року од петнаест дана од дана наплате.

Резидент из тачке 3. ове одлуке дужан је да при уплати ефективног страног новца на свој девизни рачун у банци приложи документацију којом доказује основ по којем је стекао тај новац (јединствена царинска исправа за извоз робе, уговор или фактура за извоз услуге, уговор или профактура за авансну наплату извоза, изјава одговорног лица да се извоз робе и услуга не може наплатити преко банке, рачун и сл.).

5. Резидент из тачке 3. ове одлуке може, у случајевима из одредаба од 2) до 7) те тачке, при уплати ефективног страног новца код банке у својој девизној благајни задржати највише 5% износа последњег дневног промета оствареног у ефективном страном новцу – ради враћања остатка овог новца купцу.

Банка може резиденту из става 1. ове тачке, ради формирања девизне благајне, исплатити ефективни страни новац у износу потребном за почетак наплате у том новцу који је утврђен одлуком надлежног органа тог резидента.

6. Резидент који пружа услуге међународног робног и путничког превоза може у својој девизној благајни држати ефективни страни новац за плаћање накнаде трошкова за службено путовање у иностранство запосленог који врши превоз, као и за плаћање трошкова у вези с превозним средством и робом на путу у иностранству – у износу који не прелази 1.000 евра, односно противвредност у другој страниј валути обрачунату по званичном средњем курсу Народне банке Србије.

Износ из става 1. ове тачке представља просечно дневно стање ефективног страног новца на месечном нивоу и израчунава се тако што се збир тих дневних стања подели бројем календарских дана у том месецу.

Резидент из става 1. ове тачке исплаћује ефективни страни новац запосленом из тог става на основу путног налога и издаје потврду о тој исплати, која садржи име, презиме и број пасоша тог запосленог, износ и врсту ефективног страног новца који се исплаћује и број путног налога на који се исплата односи.

Резидент из става 1. ове тачке дужан је да води евиденцију издатих потврда о исплаћеном/уплаћеном ефективном страном новцу у девизну благајну, као и евиденцију обрачуна трошкова путовања из тог става.

7. Дипломатско-конзуларно представништво Републике Србије у иностранству може, у складу са законом којим се уређују републичке административне таксе, наплаћивати таксе у ефективном страном новцу који то представништво на девизни рачун у иностранству полаже у складу с прописом којим се уређује држање девиза на рачуну код банке у иностранству.

8. Резидент из члана 2. тачка (1) одредба под б) Закона о девизном пословању може вршити уплату ефективног страног новца по основу повраћаја неутрошених средстава која су по налогу тог резидента, а ради финансирања службеног боравка његовог запосленог у иностранству, претходно пренета на рачун дипломатско-конзуларног представништва Републике Србије у иностранству.

Резидент из става 1. ове тачке који обавља полицијске послове може вршити уплате/исплате у ефективном страном новцу које се односе на међународну полицијску сарадњу.

Резидент из става 2. ове тачке може вршити уплате/исплате у ефективном страном новцу и по основу програма заштите учесника у кривичном поступку који се обавља у складу са посебним законом, као и за друге оперативне потребе ради спровођења мера у складу са законима којима се уређују полиција и кривични поступак.

Уплате/исплате из ове тачке врше се преко рачуна система консолидованог рачуна трезора за девизна средства који се води код Народне банке Србије, у складу са одлуком којом се уређује начин обављања послова између Народне банке Србије и Управе за трезор преко система консолидованог рачуна трезора за девизна средства.

При уплати/исплати из ове тачке, резидент из те тачке дужан је да приложи документе којима се доказује основ стицања ефективног страног новца (одлука или решење надлежног органа и сл.).

9. Уплате ефективног страног новца по правноснажној судској одлуци резиденти врше на основу копије те одлуке којом је условљено да уплата буде у ефективном страном новцу.

9а. Уплате и исплате ефективног страног новца могу се вршити и у свим другим случајевима који су прописани законом.

10. У случају више силе (ратног стања, елементарних непогода, политичких догађаја, аката власти и других сличних околности), резиденти који држе девизе у иностранству у складу с прописом којим се уређује држање девиза на рачуну код банке у иностранству а који су извршили наплату у ефективном страном новцу или су тај новац подигли са својих рачуна у иностранству – могу тај новац уплатити на девизни рачун код банке, односно преко рачуна из тачке 8. став 4. ове одлуке.

При уплати из става 1. ове тачке, резидент из тог става дужан је да приложи документ на основу кога се може утврдити основ по којем је стекао новац из тог става (нпр. потврду о пријему ефективног страног новца од нерезидента, изјаву коју је потписало одговорно лице резидента и сл.), као и изјаву са описом околности из става 1. ове тачке које није могао да спречи или избегне а коју је потписало одговорно лице резидента.

11. Донације у хуманитарне, научне и културне сврхе у Републици Србији могу се уплаћивати у ефективном страном новцу на девизне рачуне отворене за те намене код банке, односно Народне банке Србије или преко рачуна из тачке 8. став 4. ове одлуке.

12. Резиденти, банка и Народна банка Србије уплате/исплате ефективног страног новца по основу службеног путовања у иностранству врше до износа утврђеног прописом којим се уређују услови за личне и физичке преносе средстава плаћања у иностранство и из иностранства.

13. Резиденти који пружају платне услуге физичким лицима могу ради пружања тих услуга примати уплате ефективног страног новца од тих лица, вршити исплате ефективног страног новца тим лицима и држати ефективни страни новац у својој девизној благајни.

Резиденти из става 1. ове тачке могу, ради пружања платних услуга, да уплаћују/подижу ефективни страни новац са свог посебног девизног рачуна код банке.

14. Уплату ефективног страног новца на рачуне физичких лица, осим тих лица и лица која су та лица овластила, може вршити и супружник физичког лица, односно крвни или адоптивни сродник тог лица до трећег

степен сродства, уз одговарајући доказ о том сродству, који може бити и изјава о уплати на рачун супружника, односно сродника до трећег степена сродства.

15. Јавни поштански оператор који обавља послове у вези са међународним упутницама може од физичког лица да прима уплате у ефективном страном новцу и да том лицу исплаћује ефективни страни новац по основу тих послова, као и да у својој девизној благајни држи ефективни страни новац остварен по тим пословима.

16. Мењачи, у смислу одлуке којом се уређују услови и начин обављања мењачких послова, могу по основу мењачких послова да примају уплате у ефективном страном новцу од физичког лица, да том лицу исплаћују ефективни страни новац и да новац остварен по основу тих послова држе у својој девизној благајни.

Овлашћени мењачи могу у својој девизној благајни држати ефективни страни новац остварен по основу мењачких послова само за обављање тих послова.

Изузетно од става 2. ове тачке, овлашћени мењач који пружа и платне услуге може у својој девизној благајни држати ефективни страни новац остварен по основу мењачких послова и послова пружања платних услуга, а тај новац може користити само за обављање ових послова.

Јавни поштански оператор који у својој девизној благајни држи ефективни страни новац остварен по основу мењачких послова, послова пружања платних услуга и послова у вези са међународним упутницама, тај новац може користити само за обављање ових послова.

Банке ефективни страни новац остварен по основу мењачких послова могу користити за обављање тих и других послова.

17. Резиденти из ове одлуке и банке дужни су да се при вршењу плаћања/наплаћивања/уплата/исплата у ефективном страном новцу придржавају прописа којима се уређује спречавање прања новца и финансирања тероризма, односно поступање с новцем за који постоји сумња да је фалсификован.

18. Радним даном, у смислу ове одлуке, сматра се сваки дан, осим недеље и дана празника који су проглашени нерадним данима.

19. Даном ступања на снагу ове одлуке престаје да важи Одлука о случајевима и условима плаћања, наплаћивања, уплата и исплата у

ефективном страном новцу („Службени гласник РС“, бр. 67/2011, 46/2014 и 71/2014).

20. Ова одлука објављује се у „Службеном гласнику РС“ и ступа на снагу 1. јула 2015. године, осим тачке 13. те одлуке која ступа на снагу 1. октобра 2015. године.

ИО НБС бр. 42
11. јуна 2015. године
Београд

Председавајућа
Извршног одбора Народне банке Србије
Г у в е р н е р
Народне банке Србије

др Јоргованка Табаковић, с.р.